

Posudek na diplomovou práci Aleny Pufflerové:

Vývoj a aktuální situace německého dialektu na území Ria Grande do Sul

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav románských studií
květen 2008
72 stran

Diplomandka se ve své práci věnuje vývoji a současnému stavu brazilské němčiny na území brazilského státu Rio Grande do Sul. Problematiku zkoumá komplexně, shrnuje okolnosti, které vedly k masové německé emigraci do Brazílie na začátku devatenáctého století i příčiny jejich usidlování právě v oblasti Rio Grande do Sul. Vysvětluje pojmy brazilská němčina a brazilský Němec i důvody, proč se pro tyto termíny nakonec rozhodla (důvody formální i analogie). Sleduje proces německého osidlování Brazílie i úroveň kontaktů mezi přistěhovalci a místním obyvatelstvem. Právě v nedostatku kontaktů obou skupin vidí největší příčinu malé asimilace německé menšiny a zachování němčiny jako komunikačního jazyka v relativně nezměněné podobě.

Samostatná kapitola je věnována stavu němčiny v období diktatury Getúlia Vargase (dvacátá a třicátá léta dvacátého století), která spolu s ekonomickou a politickou situací ve Spojených státech a v Evropě a s postupnou fašizací Německa prohlubuje problémy německé menšiny a německého jazyka v Brazílii. Jazyková politika Vargasova "Nového státu" vedla k diskriminaci národnostních menšin a k zákazu školní výuky v jiném než v portugalském jazyce. Tato násilná "portugalizace" německého obyvatelstva popřela právo na mateřský jazyk, na druhou stranu však bezpochyby přispěla k integraci německé menšiny do většinové populace.

Pátá kapitola je věnována stavu brazilské němčiny z hlediska lingvistického. Autorka vychází z několika většinou německých pramenů a ze společného projektu Univerzity v Kielu a Federální Univerzity v Rio Grande do Sul, jehož výsledkem je lingvistický atlas *hunsrückisch* - německého dialektu v oblasti jižní Brazílie, Argentiny a Paraguaje. Na základě těchto publikací charakterizuje fungování brazilské portugalštiny ve všech jazykových plánech - fonetickém, morfologickém, syntaktickém i lexikálním. Teoretický materiál je doplněn autentickými příklady vlivu portugalštiny na původní jazyk. Výrazný je tento jev zejména v oblasti přejímání lexika a hybridních složenin jak na úrovni lexikální, tak na úrovni větné skladby.

V závěrečné kapitole představuje diplomandka současnou socio-lingvistickou situaci německé menšiny (dnes již z velké většiny asimilované - s výjimkou nejstarší generace se potomci německých přistěhovalců považují za Brazilce).

Práce je doplněna krátkým resumé v českém, portugalském, anglickém a německém jazyce.

Z hlediska metodologického a obsahového se práci nedá nic vytknout, je velice dobře bibliograficky podložena, diplomandka si v německých archivech vyhledala celou řadu cenných a zajímavých informací, které činí z její práce originální studii. Práce je logicky členěná, postupuje od obecného přehledu ke specifickým problémům koexistence dvou jazyků na jednom geografickém území a je doplněna řadou map a grafů i bohatým poznámkovým aparátem.

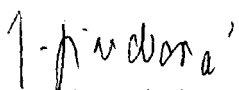
Jediným drobným nedostatkem práce jsou občasné vybočení z vazby a stylistické neobratnosti zejména v překladech citací (str. 15 ... *když tu Někdo pracuje dva roky, jako v*

Německu, ten se brzy dostane na výsluní ...; str. 21... místo, kde se setkávají sedláci za obchodem s ovocem ...; str. 23 ... nejasné zůstává, čím se mluvilo v kolonii São Lourenço ...; str. 29 ... puč dal konec všem plánům...; str. 37 ... do školních spolků byli zvoleni noví předsedové, kteří se skládali jen z Brazilců ... apod.)

Celkově lze ovšem práci hodnotit jako výbornou. Domnívám se, že některé její části by měly být publikovány, neboť touto problematikou se u nás dosud nikdo souborně nezabýval.

Diplomová práce splňuje všechny formální i obsahové požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 24.5.2008

PhDr. Jaroslava Jindrová,
vedoucí diplomové práce